

Na osnovu člana 58. tačka 2. Statuta grada Novog Pazara (“ Službeni list grada Novog Pazara, broj 14/2008 i 7/2009) a u vezi sa članom 41. Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti (“Sl. glasnik Republike Srbije”, broj: 36/2009), Skupština grada Novog Pazara, na sednici održanoj, 30.01.2017. donela je

**LOKALNI AKCIONI PLAN
ZAPOŠLJAVANJA
GRADA NOVOG PAZARA
ZA 2017. GODINU**

UVOD

Lokalnim akcionim planom zapošljavanja grada Novog Pazara za 2017.godinu (u daljem tekstu: LAPZ) definišu se ciljevi i prioriteti politike zapošljavanja u 2017.godini utvrđuju program i mere koje će se realizovati, kako bi se dostigli postavljeni ciljevi i omogućilo povećanje zaposlenosti na teritoriji grada Novog Pazara (u daljem tekstu: grad).

Pravni osnov za donošenje LAPZ je odredba člana 41.Stav 1. Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti (“Službeni glasnik RS”, broj 36/09 i 88/2010) kojom je utvrđeno da nadležni organ lokalne samouprave može po pribavljenom mišljenju Lokalnog saveta za zapošljavanje usvojiti Lokalni akcioni plan zapošljavanja.

U skladu sa odredbom člana 41. Stav 3. Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti LAPZ je u saglasnosti sa Nacionalnim akcionim planom zapošljavanja.

Članom 60. istog Zakona utvrđena je mogućnost da lokalna samouprava koja u okviru svog lokalnog akcionog plana zapošljavanja obezbeđuje više od polovine sredstava potrebnih za finansiranje određenog programa ili mera aktivnog programa zapošljavanja može podneti zahtev Ministarstvu za učešće u finansiranju predviđenih programa i mera.

Uslov za odobravanje sufinansiranja programa ili mera aktivne politike zapošljavanja je da lokalna samouprava ima:

- formiran Lokalni savet za zapošljavanje,
- donet Lokalni akcioni plan zapošljavanja(LAPZ),
- obezbeđeno više od polovine potrebnih sredstava za finansiranje određenog programa ili mera i
- usklađene programe i mere sa prioritetima i ciljevima lokalnog ekonomskog razvoja i lokalnog tržišta rada.

Akcioni plan sadrži sve elemente predviđene članom 39.Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti:

- makroekonomski okvir za otvaranje i primenu politike zapošljavanja,
- stanje i tokove na tržištu rada za narednu godinu,
- ciljeve i prioritete zapošljavanja,
- programei mere aktivne politike zapošljavanja za narednu godinu, sa odgovornostima za njihovo sprovođenje i potrebnim sredstvima,
- finansijski okvir za politiku zapošljavanja i izvore finansiranja,

- nosioce poslova realizacije Akcionog plana,

-kategorije teže zapošljivih lica koji imaju prioritet u uključivanju u mere aktivne politike zapošljavanja,

- indikatore uspešnosti realizacije programa i mera i
- druge elemente.

Ciljevi aktivne politike zapošljavanja u 2017.godini usmereni su na :

1. povećanje zaposlenosti,
2. ulaganje u ljudski kapital,
3. socijalnu inkluziju.

Akcionim planom se utvrđuju prioriteti aktivne politike zapošljavanja za 2017. godinu i to su:

1. usklađivanje ponude i potražnje radne snage na tržištu rada,
2. sprovođenje stručnog usavršavanja i sticanja dodatnih znanja i veština u cilju dobijanja kvalifikovane radne snage,
3. otvaranje novih radnih mesta,
4. realizovanje programa stručnog osposobljavanja mladih koji prvi put zasnivaju radni odnos,
5. podsticanje zapošljavanja teže zapošljivih grupa nezaposlenih lica i ranjivih kategorija,
6. unapređenje socijalnog dijaloga na teritoriji grada.

Uspešno ostvarivanje LAPZ i predviđenih prioriteta i mera podrazumeva aktivno učešće i saradnju svih institucija i socijalnih partnera.Iz tog razloga u pripremi i izradiLAPZ su učestvovali LER, Odeljenje za finansije,Odeljenje za privredu, Nacionalna služba za zapošljavanje i druge relevantne institucije.

Na Lokalni akcioni plan zapošljavanja prethodno mišljenje je dao Savet za zapošljavanje grada Novog Pazara, koji je osnovan 08.12.2016. godine (Službeni list br. 112-542/16)

1. ANALIZA STANJA U LOKALNOJ ZAJEDNICI

1.1. Kratak opis ekonomske situacije

Novi Pazar je ekonomski i kulturni centar Sandžaka. Nalazi se na deonici Ibarske magistrale koja vodi ka Jadranskom moru. Lociran je u dolini reka Raške, Jošanice, Ljudske i Deževske, na nadmorskoj visini 496 m. Okružen je planinama Golijom, Rogoznom i Pešterskom visoravni.

Ukupna površina zajedno sa 99 naseljenih mesta iznosi 742 km². Još od samog osnivanja Novi Pazar predstavlja važan privredni i trgovinski centar, zbog svog položaja na tromeđi Crna Gora, Bosna, Srbija. Društveni proizvod po stanovniku u RSD u 2005. godini je iznosio 53. 640,00 (Izvor: RZS za 2005. godinu) što iznosi 37.22% u odnosu na prosek RS. Prosečna neto zarada po zaposlenom za Novi Pazar (Izvor: RZS za 2011. godinu) iznosi 29.677,00 dok je prosečna zarada na nivou Srbije 37.976,00 din (Izvor: RZS za 2011.god.) što predstavlja oko 78 % u odnosu na RS.

Ukupna dužina puteva iznosi 765 km (2014.), od toga je savremeni kolovoz 207 km ili 27,06%. Izuzetno nepovoljna struktura puteva je kod lokalnih puteva gde od ukupno 582 km samo 72 km su savremeni ili 12,37 %, takođe i regionalni putevi su sa nepovoljnom strukturom od 121 km samo 73 km savremeni ili 60,33% , što sve nameće veliku potrebu za ulaganja u putnu infrastrukturu kao osnov za razvoj privrede.

Dužina puteva 2014. km

	Ukupno	Savremeni kolovoz	Državni putevi I reda		Državni putevi II reda		Opštinski putevi	
			Svega	Savremeni kolovoz	Svega	Savremeni	Svega	Savremeni
Novi Pazar	765,25	212,15	61,55	61,55	121,4	73,4	582,3	72,2

Izvor: Republički zavod za statistiku

Privreda

Privredna struktura se kreće u pravcu dominantne uloge industrije (tekstila, kožne obuće, drvneindustrije) i jako opadanje učešća poljoprivrede uz pojačano učešće tercijarnih delatnosti i usluga i to u privatnom sektoru. Uvođenjem tržišnih principa privređivanja i svojinskim prestrukturiranjem, razvoj privatnog sektora dobija sve više na značaju tako da privatni kapital ulazi polako u sve privredne delatnosti.

Počev od 1990. godine dolazi do naglog razvoja privatnog sektora. Osniva se veliki broj privatnih preduzeća, radnji, agencija i slično. Ulaganjem u razvoj industrije i drugih oblasti postignuti su krupni rezultati na privrednom jačanju Grada Novog Pazara koji će kroz program održivog razvoja i stvaranje povoljne klime za investitore postići očekivane rezultate u privrednom razvoju.

Razvoj privrede omogućio je brži porast zaposlenosti, ali istovremeno Novi Pazar ima 21219 mladih ispod 15 godina (popis 2011.), a 53937 stanovnika od 15-60 godina (popis 2002.) što nameće potrebu konstantnog zapošljavanja, jer se na NSZ uvek nalazi najveći broj onih koji prvi put traže posao 10813 (2005.god.) ili 79.7% od ukupno nezaposlenih (2005.god.). Takođe, do povećanja nezaposlenosti dolazi zbog propadanja velikih privrednih sistema: TK"Raška", Holding "Vojin Popović", FO "Ras", DP"Iskra", "Sandžaktrans", ali je privatni sektor apsorbovao jedan deo viška radnika iz tih velikih sistema, ali je konstantno velika stopa nezaposlenosti koja se mora značajno umanjiti jer je trenutno 49.74%.

U Novom Pazaru je registrovano 1.105 preduzeća (Izvor: RZS.). Od ovog ukupnog broja prevladavaju mala preduzeća ukupno 1.055, srednja 58, velika 2. Mala preduzeća čine 96.48% preduzeća u sektoru malih i srednjih preduzeća. Relativno visoko učešće sektora trgovine, kako u stvaranju narodnog dohodka tako i u ukupnom broju malih i srednjih preduzeća, pre svega je posledica niskog nivoa ukupne privredne aktivnosti, a ne objektivnog rasta i modernizacije privredne strukture.

Privatna preduzeća na teritoriji grada Novog Pazara su prosečne starosti 10-15 godina i sa jednostavnom organizacionom strukturom - vlasnik je ujedno i menadžer. Na osnovu analiza potreba fokus grupe najveći problemi u poslovanju su nedostatak stručne radne snage i menadžerskog kadra kao i komplikovane administrativne procedure za izvoz i uvoz robe.

Najveći broj posluje na domaćem tržištu i ima oblik organizovanja DOO i OD.

U Novom Pazaru ima oko 2900 preduzetnika, najviše u oblasti trgovine, što predstavlja nastavak tradicije trgovinskog centra .

U regionu ima preko 400 radnji i preduzeća koja se bave proizvodnjom odeće i drugih odevnih predmeta za decu i odrasle, a koja raspolažu modernom i savremenom opremom. Takođe je zastupljena proizvodnja muške, ženske i dečje obuće, kao i proizvodnja tapaciranog nameštaja.

Takođe su iskazane potrebe u pružanju nefinansijskih usluga: istraživanje i analiza tržišta, poslovno povezivanje i marketinška podrška za nove proizvode. Evidentna je potreba za institucionalnom podrškom u cilju formiranja različitih oblika udruživanja, razmene iskustava i zajedničkih nastupa na tržištu, imajući u vidu izvoznu orijentisanost većine preduzeća. Određene oblike podrške kao što su: izrada biznis planova i konsultacije opšteg tipa, mala i srednja preduzeća mogu dobiti od Agencija za ekonomski razvoj Sandžaka (SEDA), koja pruža konsultantsku podršku na teritorijama Novi Pazar, Sjenica i Tutin.

Ostvarene investicije u nove osnovne fondove po karakteru izgradnje i tehničkoj strukturi 2014. (nastavak)

Ukupno	Karakter izgradnje			Tehnička struktura			
	Novi kapaciteti	Rekonstr. moderniz. dogradnja i proš.	Održ. nivoa postoj. kapacit.	Građevinski radovi	Oprema sa montažom		Ostalo
					Domaća oprema	Uvozna oprema	
444.015	235.206	169.624	50.052	72.402	325.573	43.350	3.557

Izvor: Republički zavod za statistiku

Visina ostvarenih investicija iskazano u procentima po karakteru izgradnje pokazuje nizak procenat od 4,61% u nove kapacitete, a u rekonstrukciju postojećih kapaciteta 46,95%.

Visina ostvarenih investicija u nova osnovna sredstva iskazano u procentima iznosi u prerađivačku industriju 15,79 %, u građevinarstvo 20,41% , u trgovine na veliko i malo 8,33%, što odražava pravo stanje na tržištu i potvrđuje dominantnu ulogu građevinarstva i prerađivačke industrije.m

Ostvarene investicije u nova osnovna sredstva, po delatnostima,2014. (nast)

Ukupno	Prerađivačka industrija	Građevinarstvo	Trg.na vel. i malo,opravka mot.vozila itd	Državna uprava i odbrana, obavezno socij.osig	Zdrav. i socijalna zaštita	Obrazovanje	Proiz.i snab.e.l.ener.gasom i vodom	Finskijske delatnosti I delatnosti osigranja	Saobraćaj, skladiš i veze
503791	79582	102837	42013	46755	24196	42353	10266	14183	-

Izvor: Republički zavod za statistiku

Poljoprivreda

Gotovo polovinu teritorije Grada Novog Pazara (36.272 ha), čini poljoprivredno zemljište. S obzirom na dominantno planinski karakter prostora, u ukupnim poljoprivrednim površinama preovlađuju prirodni travnjaci (72,50%), od kojih livade čine 34,55% ili 12.520 ha, a pašnjaci 37,98% ili 13.777ha. Oranice I bašte čine relativno visokih 22,79 % ili 8. 268 ha, a voćnjaci 1. 707 ha ili 4,7%.

Broj poljoprivrednih gazdinstava na početku 2016. godine iznosio je 2.776. Osnovni cilj registracije poljoprivrednih gazdinstava je sa jedne strane mogućnost apliciranja za pre svega kratkoročne kredite Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Drugi razlog je novčana podrška nekomercijalnim poljoprivrednim gazdinstvima. Stručnu pomoć poljoprivrednim gazdinstvima pruža Poljoprivredna stručna služba.

Šumarstvo

Ukupna površina pod šumom je 34.637 ha, te je šumovitost područja grada 42,3%. šume u državnom vlasništvu pokrivaju 11.219 ha tj. 32,39%, a šume u privatnom vlasništvu 23.418 ha tj. 67,60%.

Turizam

Novi Pazar ima izuzetno bogatu floru i faunu, obilje čiste vode, geotermalne i mineralne vode (Novopazarska i Rajčinovića banja, Slatinski i Deževski kiseljak). Takođe, uz prirodne i ljudske resurse ima veliki broj kulturno-istorijskih spomenika i verskih objekata što sve predstavlja veliki potencijal za održivi razvoj-proizvodnja zdrave hrane i razvoj svih vidova turizma (banjskog, verskog, itd.).

Perspektive novopazarske privrede su:

- Tekstilna, obućarska i drvna industrija (kvalifikovana radna snaga sa dugogodišnjim iskustvom i tradicijom i postojeći kapaciteti za braunfield investicije),
- Proizvodnja zdrave hrane,
- Intenzivan razvoj poljoprivrede i stočarstva,
- Razvoj svih vidova turizma..

2.STANJE NA TRŽIŠTU RADA

Čitavu 2013. i 2014. godinu je obeležila svetska ekonomska kriza, koja za posledicu ima značajno pogoršanje na tržištu rada.

Opšte karakteristike tržišta rada do 2015. godine ostaju nepromenjene u odnosu na prethodni period: neusaglašenost ponude i potražnje radne snage, visoka nezaposlenost, veliko učešće dugoročno nezaposlenih lica, nepovoljna starosna struktura nezaposlenih, visoka stopa nezaposlenih mladih, niska mobilnost radne snage, veliki broj nezaposlenih koji pripadaju teže zapošljivim kategorijama, kao i veliki broj angažovanih lica u sivoj ekonomiji.

2.1. Demografska statistika

Po popisu iz 2002.godine Novi Pazar je imao 85.966 stanovnika, procenjen broj stanovnika za 2008. godinu je 95.239 stanovnika (Izvor: Republički zavod za statistiku, stanje 30.06.). Po podacima zvaničnih statistika evidentan je porast stanovništva što se može objasniti intenzivnim demografskim rastom Novog

Pazara kao gradskog centra tokom 80-tih godina.

Po popisu iz 2011.godine grad Novi Pazar ima 100.410 stanovnika (Izvor Republički zavod za statistiku)

Radno aktivno stanovništvo (15-65 god) je 66.735 što predstavlja 66.46 % u odnosu na ukupano procenjen broj stanovnika, ukupan broj dece od 0 do 14 godina je 24 800 ili 24.69% od ukupnog broja stanovnika.

2.2. Zaposlenost

Prosečan broj zaposlenih u Novom Pazaru u 2015.godini je iznosio 19.100 ili 19,02 % u odnosu na ukupan broj stanovnika. Broj preduzetnika, lica koja samostalno obavljaju delatnost i zaposlenih kod njih je 5.625 ili 29,4% od ukupnog broja zaposlenih.

ZAPOSLENI,2015. Godišnji prosek

	Zaposleni		Zaposleni u priv.druš., ustanovama,zadrugama i organizacijama ³⁾	Preduzetnici lica koja samostalno obavljaju delatnost i zaposleni kod njih	Broj zaposlenih na 1000 stanovnika	
	Ukupno	Od toga žene %			Ukupno	Zaposleni u privred. društ., ustan., zadrug.i dr.org.
Novi Pazar	19.100	30,14	13.973	5.127	190	140

Prosečan broj zaposlenih u Novom Pazaru u 2010. godini je iznosio 18.912 ili 19.85 % u odnosu na ukupan broj stanovnika. Broj preduzetnika, lica koja samostalno obavljaju delatnost i zaposlenih kod njih je 8324 ili 44.01% od ukupnog broja zaposlenih.

ZAPOSLENI,2010. Godišnji prosek¹⁾

	Zaposleni ²⁾		Zaposleni u priv.druš., ustanovama,za drugama i organizacijama ³⁾	Preduzetnici, lica koja samostalno obavljaju delatnost i zaposleni kod njih	Broj zaposlenih na 1000 stanovnika	
	Ukupno	Od toga žene %			ukupno	Zaposleni u privred. društ., ustan., zadrug.i dr.org.
Novi Pazar	18912	40.60	10589	8324	199	111

ZAPOSLENI¹⁾
 PO SEKTORIMA DELATNOSTI,
 2015. Godišnji prosek ²⁾

Ukupno	Polj.šumarstvo i vodopriv.	Vadenje ruda i kamena	Prerad. ind	Proiz.el.en	Snabdevanje vodom i upravljanje otp.vodama	Gradev.	Trg.na vel i malo	Hoteli i restorani	Saobrać.	Finan.posred.	Poslov. sa nekretn	Drž.uprav i soc.osig.	Obraz.	Zdrav.i soc.rad	Druge kom. druš. i lične
10232	37	207	1829	182	464	633	1562	130	408	124	2	843	1786	1463	41

Ako pogledamo strukturu zaposlenih po sektorima delatnostima vidimo da je najveći broj zaposlen u obrazovanju 1878 ili 18,45 %, zatim u prerađivačkoj industriji 1859 ili 18,26 %.

ZAPOSLENI¹⁾
 PO SEKTORIMA DELATNOSTI,2010.
 Godišnji prosek ²⁾

Ukupno	Polj.šumarstvo i vodopriv.	Ribarstvo	Vadenje ruda i kamena	Prerad. ind	Proiz.el.en	Gradev.	Trg.na vel i malo	Hoteli i restorani	Saobrać.	Finan.posred.	Poslov. sa nekretn	Drž.uprav I soc.osig.	Obraz.	Zdrav.i soc.rad	Druge kom. druš. i lične
10589	61	38	71	2600	338	850	1873	95	510	70	136	611	1444	1434	462

Ako pogledamo strukturu zaposlenih po sektorima delatnostima vidimo da je najveći broj zaposlen u prerađivačkoj industriji 2600 ili 24.55%, trgovina na vel.i malo 1873 ili 17.69%.

2.3 NEZAPOSLENOST

Nacionalna služba za zapošljavanje je pravno lice, sa statusom organizacije za obavezno socijalno osiguranje koja obavlja poslove zapošljavanja, osiguranja za slučaj nezaposlenosti, ostvarivanje prava iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti i drugih prava u skladu sa zakonom kao i vođenje evidencije u oblasti zapošljavanja.

Nacionalna služba za zapošljavanje ima filijalu u Novom Pazaru, koja je moderan javni servis koji pruža usluge nezaposlenim licima i poslodavcima u Gradu. Zaposleni su potpuno osposobljeni za nove modele rada službe, a to se postiglo kroz više dodatnih obuka i treninga u oblasti rada sa klijentima. Većina zaposlenih poseduje visoku stručnu spremu.

Na teritoriji Grada Novog Pazara se u proteklih 20 godina broj stanovnika stalno povećavao. U periodu od 1991. do 2000. godine je doseljen i veliki broj izbeglih i interno raseljenih lica.

2.3.1. STRUKTURA NEZAPOSLENIH LICA u decembru 2016. godine

Ukupan broj nezaposlenih lica na teritoriji grada NovogPazara je 18.905, a od tog broja je 8.859 žena .

Na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje se nalazi sa prvim stepenom ukupno 7.763 lica od čega su 3.780 žene. Sa drugim stepenom je na evidenciji 780 lica od toga 215 čine žene, sa trećim stepenom na evidenciji se nalazi 4.140 lica , od toga 1.562 su žene, sa četvrtim stepenom 4.755 , od toga su 2.531 žene, sa petim stepenom ima 66 lica, od toga 15 čine žene, sa šestim stepenom ima 316 lica od čega su 155 žene. Sa sedmim stepenom, trenutno imamo na evidenciji 1.082 od toga 601 čine žene.

Pregled nezaposlenih lica po godinama života izgleda ovako: 583 nezaposlenih lica imaju od 15-19 godina života, 2.310 lica ima od 19-24 godina , 2.571 lica ima od 25-29 godina, 2.391 lica ima od 30-34 godina , 2.364 lica ima od 35-39 godina 2.329 lica ima 40-44 godine, 2.159 lica ima 45-49 godina, 1.954 lica ima 50-54 godine, 1.453 lica ima 55-59 godina, 791 lica ima od 60-64 godina..

Nezaposlena lica na evidenciji po dužini traženja posla tj trajanju nezaposlenosti mogu se rasporediti tako da do jedne godine traži zaposlenje 3.976 nezaposlenih lica, od jedne do dve godine zaposlenje traži 2.512 lica, od dve do tri godine 2.127 lica, od tri do pet godina, posao traži 2.805 lica, od pet do osam godina na posao čeka 3.235 lica, od osam do deset godina na posao čeka 1.686 lica i duže od deset godina posao traži 3.816 lica.

Na evidenciji nacionalne službe za zapošljavanje je 6.235 (3.525 žena) nezaposlenih lica do 30 godina života .

Struktura aktivnih nezaposlenih lica u 2016. godinise ogleđa u većem učešću lica sa srednjom stručnom spremom u ukupnoj nezaposlenosti.

2.4. NEZAPOSLENOST ŽENA

Iz strukture nezaposlenih lica u 2016. godini, jasno se vidi da je i dalje izraženija nezaposlenost muškaraca od nezaposlenosti žena u Gradu. Takođe je važno istaći da su muškarci obrazovaniji, odnosno njihovo učešće u stručnom kadru od III i IV stepena stručne spreme je mnogo veće od žena.

Iz tih razloga se nastoji i sprovođenje rodno ravnopravnih mera aktivne politike zapošljavanja sa posebnom pažnjom na uključivanje žena u mere, pri čemu prednost u uključivanje u mere treba da imaju žene mlađe od 30 godina, bez iskustva u struci, žene –izbegla i raseljena lica, Romkinje, samohrane majke, žene – žrtve porodičnog nasilja i trgovine ljudima, korisnice materijalnog obezbeđenja i slično.

2.5. POLOŽAJ ROMA NA TRŽIŠTU RADA

Na evidenciji nezaposlenih u Gradu Novom Pazaru se izjasnilo samo 183 lica da pripadaju Romskoj populaciji .Oni predstavljaju posebno osetljivu grupu na tržištu rada. Najvećem broju radno sposobnih Roma nedostaje adekvatno obrazovanje kako bi uspešno učestvovali na tržištu rada.

Grad i Nacionalna služba za zapošljavanje sa svojom filijalom u Novom Pazaru posebnu pažnju posvećuju društvenoj inkluziji ove grupe i to organizovanjem javnih radova svake godine usmerenih na romsku populaciju, zatim uključivanjem Roma u

mere aktivne politike zapošljavanja i boljeg informisanja o njihovim pravima, aktuelnim konkursima za zapošljavanje , podsticanje preduzetništva i slično.

2.6. SLOBODNA RADNA MESTA I ZAPOSŁJAVANJE

Do 10.12.2016. godine je prijavljeno 2.433 slobodnih radnih mesta, a od tog broja je je zaposleno 1.011 žena.

Prema delatnosti i području rada najviše zaposlenih je bilo u oblasti tekstila, proizvodnje obuće, proizvodnje nameštaja , trgovine i u oblasti građevine, što i ne čudi obzirom da je Novi Pazar tradicionalno trgovački grad sa razvijenom tekstilnom, obučarskom industrijom i proizvodnjom nameštaja.

2.7. KORISNICI NOVČANE NAKNADE

Veliki broj prestanka radnog odnosa u 2016. godini je uslovio i veliki broj korisnika novčane naknade. Do decembra 2016. godine je doneto ukupno 1.109 rešenja o korišćenju novčane naknade, od toga 534 za žene koje su ostale bez posla.

SIVA EKONOMIJA

Rad u sivoj ekonomiji karakterišu niske zarade i niska produktivnost, nizak nivo zaštite na radu, loši uslovi rada, neplaćanje osnovnog zdravstvenog i socijalnog osiguranja.

Tržište rada u neformalnoj ekonomiji u 2016. godini ne beleži velike promene u odnosu na 2014. i 2015. godinu, osim što je u blažem padu zbog nedostatka posla.

2.8. MERE AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA

Prema podacima iz decembra 2016. godine u okviru mera za očuvanje radnih mesta u Novom Pazaru je zaposleno 406 lica sa evidencije Nacionalne službe za zapošljavanje.

Tokom 2011. godine aktuelni su bili i projekti „Zapošljavanja mladih „ i „Soroš,, koji su finansirale Međunarodna organizacija rada i Nacionalna služba za zapošljavanje. Usled odlične saradnje između Nacionalne službe za zapošljavanje i poslodavaca, došlo je do velikog odaziva poslodavaca na pomenute pozive za izvođenje obuka a kroz koje su prošla 130 lica koja su prošla obuke za tržište rada. Nakon završetka navedenih obuka zaposlenje je našlo 26 lica.

3. POLITIKA ZAPOŠLJAVANJA U NOVOM PAZARU

Ključni elementi politike zapošljavanja usmerene su ka rastu zapošljavanja kroz: podršku privatnom sektoru, samozapošljavanju, privlačenje stranih direktnih investicija, podršku unapređenju sistema obrazovanja. Takva politika treba da dovede do održivog povećanja zaposlenosti, posebno u privatnom sektoru, do otvaranja novih radnih mesta, do povećanja ulaganja u ljudski kapital i podsticanje socijalne inkluzije na tržištu rada, kao i do usklađivanja ponude i tražnje na tržištu rada.

Prioritet za zapošljavanje i uključivanje u mere aktivne politike zapošljavanja u 2017. godini će imati kategorije mladi visokoobrazovani kadrovi i teže zapošljiva lica kao što su osobe sa invaliditetom, samohrani roditelji, Romi, dugoročno nezaposlena lica, nezaposleni bez kvalifikacija i oni sa niskom kvalifikacijom, viškovi zaposlenih, lica mlađa od 30 godina kao i lica starija od 50 godina, žene žrtve porodičnog nasilja, korisnici materijalnog obezbeđenja.

Skupština grada Novog Pazara je na sednici održanoj 08.12.2016. godini donela Odluku o izboru članova Saveta za zapošljavanje koji će da priprema i prati stanje, obim i kretanje nezaposlenosti u gradu, on će se baviti koordinacijom i sprovođenjem aktivnih mera politike zapošljavanja, Savet će davati mišljenja i preporuke organima grada Novog Pazara u vezi sa donošenjem programa, organizovanjem javnih radova, dodatnim obrazovanjem i drugim pitanjima od interesa za zapošljavanje.

Savet će koordinirati sa Nacionalnom službom za zapošljavanje, filijala Novi Pazar, koja je nosilac politike zapošljavanja na teritoriji grada, kao i sa nevladinim sektorom, sindikatima i poslodavcima a sve u cilju dugoročnijeg održivog povećanja zaposlenosti, odnosno smanjenja nezaposlenosti.

4. PROGRAM I MERE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA

U skladu sa Zakonom,uz pribavljeno mišljenje Saveta za zapošljavanje Skupština grada Novog Pazara je donela Program aktivne politike zapošljavanja grada Novog Pazara za 2017. godinu kojima su definisani prioriteti politike zapošljavanja, mere za ostvarivanje prioriteta, nosioci poslova zapošljavanja, izvori finansiranja i rok realizacije pojedinačnih mera.

Formiranjem Saveta za zapošljavanje i donošenjem Programa aktivne politike zapošljavanja, Gradska uprava je prepoznala mogućnost da utiče na politiku zapošljavanja na svojoj teritoriji i da planira i utvrdi mere za smanjenje nezaposlenosti i povećanje zaposlenosti.

Za sprovođenje mera iz Programa, u 2017. godini je opredeljeno 10.000.000,00 dinara sredstava budžeta Grada, a realizovaće se sledeće mere aktivne politike zapošljavanja:

1. Program subvencije za zapošljavanje nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih

Br	Mere aktivne politike zapošljavanja	Sredstva u din.	Lica
1	Subvencije za zapošljavanje nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih	10.000.000,00	50
Ukupna sredstva i obuhvat lica u 2017.god. 10.000.000,00			

Mera aktivne politike zapošljavanja Subvencija za zapošljavanje nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih dodeljuje se poslodavcu za svako novootvoreno radno mesto u jednokratnom iznosu od 200.000,00 dinara, gde su nova radna mesta namenjena ovoj kategoriji nezaposlenih lica.

Grad finansira meru aktivne politike zapošljavanja - SUBVENCija za zapošljavanje nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih gde poslodavci koji pripadaju privatnom sektoru a zapošljavaju ovu kategoriju radnika za svako novootvoreno radno mesto dobijaju jednokratnu subvenciju u iznosu od 200.000,00 dinara.

5. FINANSIJSKI OKVIR POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA I IZVORI FINANSIRANJA

Za realizaciju mera aktivne politike zapošljavanja iz LAPZ planirana su sredstva Odlukom o budžetu grada Novog Pazara za 2017. godinu u ukupnom iznosu od 10.000.000,00 dinara.

Predlog rasporeda sredstava za realizaciju mera aktivne politike zapošljavanja Grada za 2017. godinu:

Br	Mere aktivne politike zapošljavanja	Sredstva u din.	Lica
1	Subvencije za zapošljavanje nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih	10.000.000,00	50
Ukupna sredstva i obuhvat lica u 2017.god. 10.000.000,00			

Aktivnim merama zapošljavanja i raspodeli sredstava za učešće Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, obavezno je da za javne radove i stručnu praksu kod privatnog poslodavca bude zastupljeno najmanje 30% žena.

Odredbom 60. Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti utvrđeno je da lokalna samouprava može da aplicira za sredstva kod Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

S obzirom na trenutnu ekonomsku situaciju i slab priliv sredstava u budžet Grada, kao i izuzetno visoku stopu nezaposlenosti u iznosu od 49,74 Grad će aplicirati za dodatna sredstva kod Ministarstva u skladu sa Zakonom.

Predlog rasporeda sredstava za učešće Ministarstva u finansiranju mera aktivne politike zapošljavanja iz Akcionog plana u 2017. godini:

Br	Mere aktivne politike zapošljavanja	Sredstva u din.	Lica
1	Subvencije za zapošljavanje nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih	10.000.000,00	50
Ukupna sredstva i obuhvat lica u 2017.god.			
10.000.000,00			

6. NOSIOCI POSLOVA REALIZACIJE AKCIONOG PLANA

Mere predviđene u Akcionom planu realizovaće Odeljenje za finansije i Savet za zapošljavanje u saradnji sa Nacionalnom službom za zapošljavanje i ostalim ustanovama, organizacijama i udruženjima iz oblasti zapošljavanja, kao i socijalnim parametrima. Odeljenje za finansije je u obavezi da o sprovođenju Akcionog plana dostavi izveštaj Skupštini grada, po potrebi, a najmanje jedanput godišnje.